Zitting onafhankelijke bezwaarschriftencommissie
d.d. 29 mei 2015
Zaaknummer: BZR.1.15.0258.001

PLEITAANTEKENINGEN MR. C. VAN DEUTEKOM

inzake:

de heer **J. SPAANDER**,
wonende te Arnhem

eiseres;
advocaat: mr. C. van Deutekom

tegen:

Burgemeester en wethouders van Arnhem,
zetelend te Arnhem;

Geachte commissie,

Inleiding

1. Het gaat vandaag over de ligplaatsvergunning die het college heeft verleend aan de heer R.J. Calon (hierna: Calon). Deze ligplaatsvergunning is verleend in weerwil van een geruime tijd voorafgaand aan vergunningverlening op 4 juni 2014 door Spaander ingediende aanvraag en in afwijking van schriftelijke toezeggingen die door de gemeente in maart 2014 aan Spaander zijn gedaan. Op de aanvraag van Spaander is tot op heden niet door het college beslist.

Feiten

Huidige ligplaats is ongewenst

2. Spaander is eigenaar van het woonschip “Orion 3” waarop hij samen met zijn gezin woont en van waaruit hij tevens zijn bedrijf – een opleidingscentrum – uitoefent. Het woonschip heeft een ligplaats aan de Westervoortsedijk 85, welke ligplaats door de gemeente is aangemerkt als ongewenst. De ligplaats ligt in een gevarenzone van Rijkswaterstaat en binnen de invloedssfeer van een gezoneerd industrieterrein in de zin van de Wet geluidhinder.

3. Reeds in 2005 is Spaander schriftelijk door de gemeente in het vooruitzicht gesteld dat er een nieuwe ligplaats voor zijn schip zou worden gezocht en dat er naar werd gestreefd om binnen vijf jaar uitzicht te kunnen bieden op die nieuwe ligplaats. In juli 2007 heeft de gemeenteraad het college van burgemeesters en wethouders bovendien opgedragen ervoor te zorgen dat er binnen vijf jaar (dus uiterlijk juli 2012) zicht zou zijn op een alternatieve locatie voor alle woonschepen die op ongewenste locaties liggen. Spaander heeft hierover in 2007 een brief gekregen. Daarin is indachtig het raadsbesluit aangegeven dat binnen 5 jaar een oplossing zou komen voor zijn ongewenste ligplaats.

4. Ook in het kader van de met de gemeente gesloten huurovereenkomst voor zijn tijdelijke ongewenste ligplaats heeft Spaander aangegeven duidelijkheid te willen over de termijn waarop hij een definitieve gewenste ligplaats toegewezen zou krijgen. Daarbij is hem wederom verzekerd dat er binnen de door de raad gestelde termijn van 5 jaar een oplossing zou volgen. In het licht van deze toezeggingen en concrete vooruitzichten heeft Spaander aanzienlijke bedragen geïnvesteerd in zijn schip. Dat schip zou immers binnen afzienbare termijn worden verplaatst naar een geschikte, gewenste, definitieve locatie.

5. De verbijstering bij Spaander was groot toen kort voor het verstrijken van de periode van vijf jaar die in 2007 werd vastgesteld, de gemeenteraad op 25 juni 2012 besloot dat de ligplaats van Spaander als ongewenst zou worden behouden en de bestaande situatie niet zou wijzigen. Voor dit gewijzigde standpunt is geen argumentatie aangedragen. De omstandigheden die de ligplaats van Spaander ongewenst maakten zijn ook niet gewijzigd. Enkel is aangegeven dat het de gemeente aan financiële middelen zou ontbreken om voor alle ligplaatsen een oplossing te realiseren.

6. Zonder gewenste ligplaats is het woonschip van Spaander aanzienlijk minder waard, zijn de investeringen als waardeloos te bestempelen en blijft Spaander opgescheept zitten met de beperkingen die voortvloeien uit het feit dat zijn schip een ongewenste ligplaats heeft.

Gelijkheidsbeginsel

7. Spaander stelt zich op het standpunt dat het college ten onrechte uitvoering geeft aan discriminatoir raadsbeleid, het beleid van 2012. Het raadsbeleid voor toewijzing van gewenste ligplaatsen c.q. ‘uitkoop’ van ongewenste ligplaatsen geeft namelijk voorrang aan de voormalige ASM-bewoners. Hoewel dit uit het bestreden besluit niet expliciet volgt, is dit ‘voorrangsbeleid’ ingegeven door het feit dat de situatie op de ligplaatsen in de Nieuwe Haven die zijn gecreëerd voor de voormalige ASM-bewoners aanzienlijk nijpender zou zijn dan die van de andere ongewenste ligplaatsen, zoals die van Spaander. Dit standpunt deelt Spaander echter absoluut niet.

8. De ASM-bewoners hebben hun ligplaatsen in de ASM-haven destijds illegaal ingenomen. Zij beschikten daar niet over enige voorziening. De tijdelijke plaatsen die na de ontruiming door Phanos door de gemeente ten behoeve van deze schepen zijn gecreëerd, beschikken daarentegen over alle faciliteiten zoals stroom en water en zijn voorzien van speciaal gemaakte, met de waterstand meebewegende loopbruggen. Spaander beschikt op zijn huidige ongewenste ligplaats slechts over water en elektra. Hij ligt bovendien, anders dan de voormalig ASM-bewoners, in een gevarenzone van Rijkswaterstaat én binnen de zone van een gezoneerd industrieterrein.

9. Gelet op het voorgaande is Spaander van mening dat hij ten onrechte anders wordt behandeld dan de ASM-bewoners. Indien en voorzover het college zich op het standpunt stelt dat van gelijke gevallen geen sprake is, moet worden vastgesteld dat de situatie bij Spaander hooguit nijpender is, nu hij -getuige een in opdracht van de gemeente op 18 december 2009 uitgevoerd onderzoek van Alkyon- ligplaats inneemt binnen een gevarenzone. Een citaat uit dit onderzoek is hieronder ingevoegd. De ligplaats van Spaander is sedertdien niet gewijzigd en Spaander en zijn gezin worden willens en wetens op dagelijkse basis blootgesteld aan dit risico.

> De ligging van het woonschip "Orion" zuidelijk van de palen in de buitenbocht van de vaarweg zorgt voor onveilige situaties voor binnenvarende en draaiende schepen omdat het schip binnen de veiligheidsmarge tussen vaarweg en afgemeerde schepen afgemeerd ligt, en zelfs in de vaarbaan voor de schepen die in de zwaaikom willen keren.

Spaander verzoekt uw commissie om in uw advies een juridisch oordeel te geven over de rechtmatigheid van het door het college toegepaste raadsbeleid, voorzover daarbij voorrang wordt gegeven aan ASM-bewoners.

Vertrouwensbeginsel

10. Spaander stelt zich daarnaast op het standpunt dat hij aan de schriftelijke toezegging van de wethouder Van Gastel d.d. 7 mei 2014, welke bij de processtukken is gevoegd, het gerechtvaardigde vertrouwen mocht ontlenen dat de ligplaats die thans aan Calon is toegekend aan hem zou worden toegekend. Uiteraard met inachtneming van de bepalingen uit de ligplaatsverordening.

11. Het college stelt echter dat de toezegging van de wethouder op een misverstand berustte. Het college zou er geen enkel misverstand over hebben laten bestaan dat zij de ligplaats aan de Westervoortsedijk 93 zou willen verwerven ten behoeve van ASM-verplaatsingen.

12. De feiten illustreren volgens Spaander echter anders. Immers, nadat Spaander aan zijn advocaat (met afschrift aan Kalsbeek) liet blijken dat de verwervingen van zowel nummer 93 als mogelijk nummer 90 de nodige kansen voor hem bood, schreef Kalsbeek in zijn e-mail van 13 maart 2014:

    "Ik was inderdaad in de veronderstelling dat de veiling betrekking heeft op de woonboot Westervoortsedijk 90. De veiling betreft het woonschip Westervoortsedijk 90 [bedoeld is 93, toevoeging CvD]. *Verder gaan wij ook de onderhandeling opstarten voor de aankoop van de boot van mevr. Weideman (Westervoortsedijk 90)*."
    […]
    "De invulling van de extra plek zal niet automatisch betekenen dat dit (ook) een plek voor jullie schip zal zijn. Er zal op basis van de beschikbare/vrijkomende ruimte gekeken gaan worden hoe we deze zone het beste met woonschepen kunnen indelen." (onderstrepingen CvD)

    Uit de mail blijkt dat van gemeentewege wel degelijk uitdrukkelijk de mogelijkheid is opengehouden dat er één of meer plekken door (en dus op kosten van) de gemeente zouden worden verworven die tot een plek voor het schip van Spaander zouden *kunnen* leiden.

13. Feit is dat de vervolgens begin mei door de wethouder gedane toezegging aan duidelijkheid niets te wensen overlaat. De gemeente heeft zich vervolgens in allerlei bochten gewrongen om de toezegging te ontkrachten. Bij brief d.d. 10 juni 2014 is het standpunt ingenomen dat de toezegging van de wethouder berust op een misverstand, omdat zij in de veronderstelling zou zijn geweest dat het ging om de ligplaats ter hoogte van Westervoortsedijk 90 in plaats van nummer 93 waar een expliciet raadskader voor zou liggen, inhoudende dat die ligplaats bestemd is voor oud ASM-haven woonbootbewoners.

14. Ook de als bijlage 4 bij de stukken gevoegde collegenota laat in het midden voor de plaatsing van welke woonschepen de ligplaats aan Westervoortsedijk zal worden aangeschaft. Nergens wordt in de collegenota gesproken over ASM-bewoners. Wél wordt in de nota aangegeven dat wordt gestreefd naar indikken ten behoeve van het plaatsen van 2 woonschepen. Mocht dat niet mogelijk blijken, dan zal worden getracht de ligplaats maximaal te benutten door een zo groot mogelijk schip te plaatsen. Spaander stelt vast dat slechts een ligplaats is verleend aan het schip van Calon. Zijn

woonschip is aanzienlijk groter en zou daarmee veel beter in het kader passen voor optimale benutting van de te verwerven ligplaats.

15. Bovendien is ondenkbaar dat Van Gastel, als portefeuillehoudend wethouder met jarenlange bestuurlijke ervaring die in haar e-mail van 7 mei 2014 nadrukkelijk aangeeft dat zij *gemaakte afspraken op schrift wil stellen*, met het vastleggen van die afspraken zo lichtzinnig om zou gaan dat zij zich in de aard van die afspraken zou vergissen, nota bene op het moment dat de aankoop van het woonschip op nummer 93 binnen haar portefeuille in volle gang was. De toezegging is niet vluchtig of terloops aan het papier toevertrouwd, maar juist met de uitdrukkelijke wens om gemaakte afspraken vast te legen.

16. Gelet op de ondubbelzinnige en ongeclausuleerde toezegging van Van Gastel en het feit dat de gemeente de ligplaats aan de Westervoortsedijk 93 kort daarop daadwerkelijk heeft verworven, heeft Spaander op 4 juni 2014 een ligplaatsvergunning voor deze ligplaats aangevraagd. Deze aanvraag dateert van ruim voor de verlening van de ligplaats aan Calon.

Reactie op verweer

17. Het college stelt zich op het standpunt dat er ten tijde van de aanvraag van Spaander c.q. op 27 oktober 2014 nog een ligplaatsvergunning gold voor de voormalige bewoners van het door de gemeente verworven woonschip Grajo.

18. Dit lijkt een gelegenheidsargument. Het is evident dat de gemeente het woonschip Grajo met ligplaats heeft aangekocht teneinde daar andere woonschepen te plaatsen. Dit volgt ondubbelzinnig uit het collegevoorstel tot aankoop (bijlage 4).

19. Indien en voorzover het college van mening zou zijn geweest dat de nog bestaande ligplaatsvergunning een weigeringsgrond zou opleveren voor de aanvraag van Spaander had het op de weg van het college gelegen de aanvraag van Spaander op die grond te weigeren. Dat is niet gebeurd. Sterker nog, het voornemen tot weigering zoals dat aan Spaander kenbaar is gemaakt en waartegen Spaander een zienswijze heeft ingediend is niet op dit argument gebaseerd.

20. De ten tijde van de aanvraag nog geldende ligplaatsvergunning voor het woonschip Grajo stond -gelet op het doel waarvoor dit schip was verworven- niet aan vergunningverlening aan Spaander in de weg. Voorzover deze vergunning al een weigeringsgrond zou kunnen opleveren geldt dat op het moment dat deze vergunning werd ingetrokken ten behoeve van vergunningverlening aan Calon ook vergunningverlening aan Spaander mogelijk werd.

21. Uit de toelichting noch uit de APV zelf blijkt dat de toelichting is bedoeld voor ’normale vrijkomende’ ligplaatsen. Die uitleg is ook volstrekt onlogisch omdat van dergelijke ligplaatsen al sinds jaren geen sprake is. De ligplaats is anders dan het college stelt

niet specifiek verworven voor ASM-bewoners. Bovendien zou verwerving van woonschepen voor ASM-bewoners getuigen van discriminatoir beleid. Spaander betwist uitdrukkelijk het standpunt van de gemeente dat de ligplaatsen zijn verworven voor ASM-bewoners en dat hij daarvan 'wist'. De feiten spreken voor zich en wijzen op het tegendeel. Spaander heeft de discussie aangezwengeld terwijl het college de raad in 2014 informeerde dat er geen plekken beschikbaar waren. Spaander heeft meerdere concrete suggesties gedaan die direct hebben geleid tot verwerving van deze ligplaats door de gemeente.

22. Het college stelt dat de vergunning ambtshalve aan Calon kon worden verleend. Een vraag van heel andere orde is echter of de vergunning, gegeven de omstandigheden die hiervoor zijn geschetst, aan Calon moest worden verleend in plaats van aan Spaander. Er is tot op heden niet afwijzend beslist op de aanvraag van Spaander, maar de verlening van een vergunning voor dezelfde ligplaats aan een ander heeft uiteraard te gelden als impliciete weigering. Dit is ook de reden dat Spaander heeft ingestemd met aanhouding van zijn aanvraag, zodat eerst deze procedure kon worden doorlopen alvorens hij een beslissing op zijn eigen aanvraag krijgt.

23. Volgens Spaander heeft het college nagelaten om de aanvraag van Spaander conform de daarvoor geldende voorrangsregeling uit de APV te behandelen. De aanvraag van Spaander is van eerdere datum. De situatie van Spaander is veel nijpender én hij heeft een groter schip waardoor de ligplaats beter zou worden benut. Bovendien is door de portefeuillehoudend wethouder schriftelijk toegezegd dat Spaander als eerste in aanmerking zou komen voor een ligplaats als de gemeente erin zou slagen die te verwerven. Al deze omstandigheden maken dat het college in redelijkheid vergunning aan Spaander had moeten verlenen en dus niet ambtshalve een vergunning aan Calon kon verlenen.

Verzoek

Gelet op het voorgaande verzoekt Spaander u om het college te adviseren om het bestreden besluit te herroepen, de vergunning voor deze locatie aan Spaander te verlenen en de redelijkerwijs gemaakte kosten van rechtsbijstand te vergoeden.